

1 ÚVOD

Česká národní banka předkládá veřejnosti Zprávu o finanční stabilitě za rok 2006. Naplňuje tím úkol, který je jí od loňského roku nově stanovený zákonem o České národní bance. Tímto úkolem je provádět analýzy finančního systému, pečovat o bezpečné fungování a rozvoj finančního trhu v České republice a přispívat ke stabilitě jejího finančního systému jako celku.

Struktura zprávy je do určité míry podobná předchozím dvěma zprávám za roky 2004 a 2005, její základní část však obsahuje o jednu kapitolu méně. Po úvodu následuje kapitola s názvem „Reálná ekonomika“. Její skladba vychází z úvahy, že finanční sektor působí v prostředí, které je ovlivňováno zahraničním a domácím makroekonomickým vývojem. Tento vývoj ovlivňuje situaci domácí podnikové sféry a domácností, což jsou hlavní dlužníci a věřitelé finančních institucí a představují pro ně největší zdroj kreditního rizika. Další kapitola nazvaná „Trhy aktiv a finanční infrastruktura“ obsahuje analýzu vývoje finančních trhů a věnuje pozornost stále významnější části trhu aktiv – trhu nemovitostí. Dále upozorňuje na trendy v oblasti finanční infrastruktury, v níž Česká národní banka aktivně působí. Poslední kapitola s názvem „Finanční sektor“ je zaměřena na samotné finanční instituce z bankovního i nebankovního sektoru. Pozornost je věnována struktuře finančního sektoru, rentabilitě a efektivnosti jeho institucí, kvalitě úvěrového portfolia i plnění obezřetnostních kritérií. To vše ovlivňuje schopnost finančních institucí vyrovnat se s případnými šoky a riziky.

Zpráva přináší podobně jako v loňském roce čtyři tématické články týkající se problematiky finanční stability. První z nich se již tradičně věnuje zátěžovému testování bankovního sektoru. Vedle aktualizace zátěžových testů, které již byly provedeny v minulých zprávách, byl aparát zátěžového testování rozšířen o prognostický model úvěrové dynamiky a model kreditního rizika. Testy se nově zaměřují nejen na agregátní úvěrové portfolio, ale i na portfolia sektorů nefinančních podniků a domácností. Druhý článek popisuje a diskutuje metodologii vybraných indikátorů finančního zdraví a finanční stability a snaží se také o konstrukci agregátního indikátoru finanční stability. Třetí článek diskutuje dva fenomény spojené s přímými zahraničními investicemi, které mohou přímo či nepřímo ovlivnit finanční stabilitu. Těmito faktory jsou způsob financování firem vzniklých v rámci přímých zahraničních investic a životní cyklus těchto investic. Poslední článek je nově z oblasti kapitálového trhu. Zabývá se jeho efektivností prostřednictvím analýzy reakce cen na českých organizovaných trzích na informace o zveřejnění oznámení s konkrétní nabídkou odkupu akcií minoritních akcionářů. V příloze zprávy je uveden seznam všech zkratk, které byly ve zprávě použity, a slovníček vybraných pojmů.

Zpráva analyzuje vývoj relevantních ukazatelů za rok 2006. V případech, kdy data za rok 2006 nebyla k dispozici, byly použity dostupné údaje za předchozí období. Pokud byla naopak dostupná data za první měsíce roku 2007, byla v příslušných pasážích využita.

Předkládaná Zpráva o finanční stabilitě byla schválena bankovní radou České národní banky dne 17. května 2007. V elektronické podobě je k dispozici na internetové adrese <http://www.cnb.cz/>.